

Las annadas pintgas sefan veseivlas

La munconza d'emprendists ha animau l'Uniun da commerci e professiun Mustér d'arranschar ina revista da professiuns. Allas duas empremas seras ein 25 giuvenils e lur geniturs separticipai. Pertuccont igl interess tilan ils exponents dalla revista ina clara bilanza: Il mument ein las professiuns da mistergner buca aschi tschercadas sco quellas da biro.

Hans Huonder/FMR

La gievgia sera ein las professiuns da mistergner stadas el center dalla revista ella zona d'industria a Mustér/Pignola. En treis menaschis ein las clamadas dil polimecanist, mecanist da producziun, mecatronist d'automobils, specialist d'autos, tschentapegnas, scrinari, electroinstallatur, electricist da montascha, installatur da scaldament ed installatur sanitar vegnidas presentadas. Igl interess dils giuvenils per quellas professiuns ei staus plitost mediochers. «Ei havess segiramein astgau esser entgins dapl. Igl ei curdau en egl ch'igl ei stau interessents da Mustér, mo strusch d'ordeifer», di *Adrian Bigliel*. El meina la gruppa da lavur dall'Uniun da commerci e professiun Mustér che ha preparau quella revista comunablamein cugl Uffeci per la formaziun professiunala dil cantun Grischun. Mardis, ils 31 d'uoost 2021 ha la tiarza e davosa sera liug. Dallas 19.00 entochen las 21.00 vegnan presentadas las clamadas da cuschinier e da tgira ella Casa S. Martin a Trun. Suenter las treis seras d'orientaziun vul la gruppa da lavur trer ina bilanza. «Nus vegnin segiramein a cuntinuar cun quella purschida en ina fuorma ni l'otra», di *Adrian Bigliel*. Avon entginas jamnas han 260 affons e giuvenils dalla sisavla classa primara e dil scalem superiur dalla Cadi obteniu persunalmein il flyer cullas informaziuns. Leutier ei vegniu fatg reclama en differents loghens per quella purschida.

Ina clara tendenza

Ton dalla vart dall'uniun da commerci sco digl Uffeci per la formaziun professiunala vegn constatau che professiuns sin biro ein pli tschercadas il mument. Quella tendenza vegn constatada dapi entgins onns. Gest en temps cun ina demografia negativa – pia annadas plitost pintgas – sefa quella valer. Culla presentaziun dallas pli biaras professiuns che san vegnir emprendidas ella Cadi duront treis seras ha l'uniun da commerci e professiun empruau da curreger quella tendenza e mussar che professiuns da mistergner ein fetg attractivas ed interessantas. «Las professiuns sin biro vegnan preferidas, mo lu era quellas ella tgira. Miserias han il mument surtut quellas dallas interpresas secundaras dalla branscha da construcziun, per exempel miradurs e scrinari. Mo lu era la gastronomia», constateschan *Annette Decurtins* ed *Andreas Zuber* digl Uffeci per la formaziun professiunala dil cantun Grischun. Persuenter detti ei differents motivs, denter auter: Lavur corporala, temps da lavur malregulai ni era lavur magari tschuffa. Pertuccont la situaziun generala d'emprendists vesan els ch'il punct bass dil diember da giuvenils para d'esser contonschius: «Ella Foppa eis ei pli sempel d'occupar las plazzas che ella part su dalla Surselva. Il diember carschent da naschientschas savess denton migliorar la situaziun ils proxis onns.» Tenor la plattafurma berufsberatung.ch ein rodund 220 plazzas d'emprendissadi en Surselva aunc libras pigl onn d'emprendissadi 2022/23.

Empruar d'integrar

In auter tema che fatschenta il mument igl uffeci ei l'integrasiun. Quel pertucca giuvenils che drovan dapli sustegn per haver la savida ni anflar la dretga via ella professiun, respectiv igl emprendissadi. «Biars han miserias surtut cul lungatg. Cun agid d'in «case management» en scola empruein nus d'entscheiver a sligiar quels problems ad uras», di Andreas Zuber. Ina ga ni l'otra fetschi ei era da basegns d'integrar auters survetschs en quellas stentas, per exempel il survetsch psicologic ni l'Assicuranza d'invaliditad. Per anflar per quels giuvenils ina piazza d'emprendissadi mauncan ella regiuns surtut pusseivladads da saver far in emprendissadi da dus onns. Suenter quei emprendissadi reduciu savessen quels sut circumstanziass lu tuttina far silsuenter in emprendissadi cumplein. Culla revista da professiuns dall'UCP Mustér ei igl uffeci fetg cuntents: «Quei ei ina fetg buna idea. Mintga giuvenil survegn la caschun da s'informar davart pliras clamadas e quei ei impurtont.» Semegliontas revistas vegnan arranschadas era en autras regiuns dil Grischun. Tut en tut ei vegniu ni vegn presentau a quellas treis seras rodund 30 professiuns. 36 menaschis eran s'annunziati da separticipar. Sco quei che Adrian Bigliel di, ein entgins lu tonaton buca stai presents: «Quei ei donn, aschia han entginas professiuns muncau.»